



Cornelia van Well

"Een Gezinsdrama - Verhalen van betrokkenen"

Uitgeverij de Graaff Utrecht 2017 paginas: 96

prijs € 15,50 ISBN 978-77024-54-6

Gerard Lohuis

Je bent getrouwd, hebt twee kinderen, waarvan de oudste geboren wordt met achondroplasia, in de volksmond: lilliputter. Op een dag komt de echtgenoot in het begin van de middag thuis en ziet hoe de door hem gedekte ontbijttafel onaangeroerd erbij staat. Het was duidelijk dat er iets helemaal fout was. Hierna zal het leven nooit meer zijn zoals er voor. Het is een beklemmend begin van een geschiedenis waarbij de vader thuis komt en zowel zijn vrouw als twee kinderen verliest. Nadat de vrouw de twee kinderen in bad heeft omgebracht, doodt ze zichzelf. Marieke van der Liem, psychologe en criminologe, spreekt over "meervoudige doding gevolgd door zelfdoding". Als mogelijk motief noemt ze het Medea-complex en pseudoaltruïsme. Bij het Medea-complex worden kinderen gedood in een weloverwogen poging om een partner te laten lijden en bij pseudoaltruïsme denkt de dader het te doen in het belang van het kind. Bij dit laatste motief speelt psychiatrische problematiek vaak een rol. Paul van Hoek, SPV en trainer sociale psychiatrie en suïcidepreventie, legt uit dat mensen vaak in een fuik terecht zijn gekomen waar ze niet uit kunnen komen en dat er sprake is van een balans, waarbij ambivalentie een rol speelt. Voor van Hoek speelt de omgeving en het betrekken er van, wanneer het gaat om (voorkomen van) (zelf)doding, een belangrijke rol. De derde deskundige die aan het woord komt, psychologe Henrike van der Velde, beschrijft dat ouders kunnen blijven rouwen wanneer ze een kind krijgen met een handicap en in iedere levensfase geconfronteerd worden met de belemmeringen als gevolg van de handicap. Meervoudige doding gevolgd door zelfdoding komt ongeveer 7 keer per jaar in Nederland voor. Het laat iedere keer diepe sporen na bij betrokkenen. Het verhaal van de vader, Vincent, moeder Olga, en hun twee kinderen Janne en Rieke speelde 25 jaar geleden. In het boek wordt vanuit verschillende betrokkenen beschreven, welke impact de gebeurtenis op een ieder heeft gehad. Van Well is 25 jaar na dato naar diverse betrokkenen terug gekeerd en van ieder hoorde ze hoe de gebeurtenis op deze gitzwarte dag, een onuitwisbare herinnering heeft nagelaten. Vader, die inmiddels in Californië woont, heeft een lijst met namen van betrokkenen aan de auteur gegeven, maar heeft zelf niet meer deelgenomen. Zijn verhaal is eerder opgetekend en is het meest aangrijpend in dit boek. Zijn vrouw kon het niet verdragen dat hun dochter met een aandoening werd geboren en zou in meer of mindere mate verhuld, vele malen signalen hebben afgegeven dat het voor haar onverdraaglijk was. Vader, een man die het zag gebeuren hoe zijn vrouw er onder leed, overwoog om met de kinderen te vertrekken, maar was bevreesd voor een mogelijke suïcide van zijn vrouw als gevolg. Van Well is een goede bekende van de vader en heeft op aangrijpende wijze het perspectief van de ouders onder woorden gebracht, inclusief de strijd, de worsteling en de onmacht. Ondanks het optimisme van vader, kon zijn vrouw niet meegaan in zijn beleving. Het beeld dat haar dochter op het schoolplein tussen grotere kinderen stond, moet voor haar een gruwel zijn geweest.

25 jaar nadat deze gruwelijke gebeurtenis heeft plaatsgevonden, komen direct betrokkenen, van agent, schooljuf, burens, vrienden en leden van de Belangenvereniging voor Kleine Mensen (BVKM) tot fotograaf en begrafenisondernemer, aan het woord. Ze vertellen hoe ze het destijds hebben ervaren en hoe het hen tot op de dag van vandaag bezighoudt. Het zijn emotionele getuigenissen waarbij iedereen zijn eigen verklaring heeft van wat er is gebeurd. Hiermee geeft het boek in zijn beperkte omvang van 96 pagina's een goed inzicht wat deze gebeurtenis heeft opgeroepen en teweeg heeft gebracht. Hier en daar grijpen de verschillende verhalen je bij de strot en is de onmacht voelbaar in allerlei emoties aanwezig. Voor hulpverleners valt er veel te leren van dit boek, al was het maar vanwege de diverse betekenisvolle verhalen van betrokkenen, hoe ze er mee omgegaan zijn en welk effect het in hun leven heeft gehad. Heftig en leerzaam.
